

mérsékelt szél, egyes helyeken kisebb
havazás. A hideg tovább tart. Budapes-
ten délelben a hőmérséklet -7 C. fok.

HÉTFOURDÓ.

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

BUDAPEST

X. évfolyam, 9 (2576) sz. Hétfő

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 13

Teleki Pál miniszterelnök Miskolcon nagyszabású beszédet mondott a nemzet jövője alakulásáról

Társadalmi bajok a külföldön és nálunk. Kishitűség nélkül kell átküzdenünk a megpróbáltatások idejét

A Magyar Élet Pártja vasárnap országosra vezető értekezletet tartott. Legnagyobb érdeklődés várta a Miskolcra hirtetett értekezletet, hol maga Teleki Pál miniszterelnök mondott nagyszabású beszédet. A város lobogódíszebe öltözve várta a miniszterelnököt, aki nagyobb kísérettel érkezett meg. Délben kezdődött az értekezlet.

Lichtenstein László főispán megnyitó szavai után Ronkay Ferenc rámutatott arra, hogy a székelység mindenütt tiltakozó gyűlésekkel válaszol a románok magyarellenes uszító hadjáratára. A székelyek tiltakozó szavához testvéri szeretettel csatlakozik az ország egész lakossága.

Ezután gróf Teleki Pál miniszterelnök emelkedett szólásra. Hálásaknak kell lennünk, — mondta — az isteni Gondviselés iránt, hogy még ma is nyugodt életet élünk a világ szerencsétlenségei, bajai, zavarai közepette. Tudom, hogy ma nehezebb az élet, hogy sok mindenben hiányt szenvedünk, de mi van másutt? Akik Spanyolországban, Franciaországban, vagy más országokban jártak, láthaták, hogy Spanyolországban például csak minden második embernek van cipője, Franciaországban pedig a kormánytól és a követésektől kezdve mindenki 9—12 fok hőmérsékletű szobában ül, mi viszont a legjobban fűtött országok egyike vagyunk. Mit jelent az, hogy fogjunk össze? Nem azt, hogy erről vasárnap délelőtti hangosan szónokoljunk, hanem azt, hogy ha valaki eddig egy cukorral itta a kávéját vagy teáját, próbálja meg most csak féllel inni. Próbáljon 22 fokos szoba helyett 15 fokosban ülni és gondoljon arra, hogy franciaországi követünk — mint ő nekem Vichyből írta — nagyon nehezen tudott feleségének 12 fokos szobát biztosítani, ő maga pedig sokkal hidegebb szobában dolgozik.

A veszélyekkel való szembenézés egyszerű módja: Legyünk magyarok.

— Az elmúlt év területeket szerzett nekünk. Felszabadította többmilliónyi testvérünket és erőben is gyarapodtunk alatta. Aggodalommal tapasztalom, hogy túlkönnyen jutottunk hozzá és hogy könnyelműen és helykén fogjuk fel ezeknek a területeknek és magyar testvéreinknek visszatérését. Ez a legfőbb bajunk. Ne higgyük azonban, hogy minden ilyen könnyen

megy. Nehezebb megtartani valamit, mint megszerezni. Téved, aki azt hiszi, hogy a sültgalamb ezután úgy fog a szánkba repülni, mintha a szánkba valószínű galambduc lenne. Azonban még forr a világ és bennünket is mindenféle előrelátható és előre nem látható veszély környez. Nem tudnám most én sem megmondani, hogy mi-

Magyar életmód veszedelmek idején. Fél század problémái. Egész Európát lelki veszedelmek szagattják

— Az is igaz, hogy éppen a veszedelmek előtt veszünk össze mindig a legjobban. Így volt ez Muhi és Mohács előtt is, pedig Muhi és Mohács a mai körülményekhez képest még elég könnyű problémák voltak, bár istenkísértésnek látszik, ha ezt mondja az ember. A tatárok messziről jöttek és hamar elmentek. Ma a veszedelem mindenütt itt van Európában. Moszkvától Lisszabonig terjed és nem tudni, ha Madridban elhajtának egy követ, hol esik le. Ma nagyobbak a veszedelmek, mert a világ fele harcol, talán az egész világ is és talán ez a harc, az elmúlt világháború és a mostani harc is, csak külső jelensége az egész világ forrongásának. A problémák sokkal mélyebben vannak annál, hogy háboruban vagyunk-e vagy sem, hogy lövünk-e vagy sem. Természetesen nem előnyünk, ha nem keveredünk bele, ha nem kell harcolnunk. Azonban nem ezek a problémák. Ezeknél sokkal nehezebb problémákkal kell minden országnak, nekünk is megküzdenünk. Ezek a problémák nem is a ma, hanem ennek a fél századnak a problémái.

— En nem szoktam vigasztalni. Megmondom őszintén a dolgokat úgy, ahogy vannak, azért mert férfiakkal beszélek és nem kishitű pipogya emberekkel. Nemcsak külsők, de belsők is a veszedelmek. Nem úgy értem, hogy a külpolitikával szemben belpolitikaiak, mert nem ijedtem meg soha a belpolitikai veszedelmektől s most sem fogok rájuk szót fecsemleni. Anyagi veszedelmek helyett lelkiek azok a veszedelmek, amelyek Európát szagattják és ennek következtében minden nemzet vigyázzon saját lelkére, hogy az erős és tiszta maradjon. A világ számára megtartani egy nemzetet a maga mivoltában — ez az egyetlen, amit ma meg-

yenek lehetnek ezek a veszélyek, de az embernek el kell készülni arra, hogyha bármilyen veszéllyel találkozik, szembe tudjon nézni vele. Ennek nagyon egyszerű módja van: az, hogy magyarok legyünk. Magyarságunkból ne engedjünk, ne legyünk kishitűek és kishitűségből ne hódoljunk be semminek és senkinek.

tehetünk és ha a világ számára megtudtuk tartani a nemzetet, akkor megtettük kötelességünket. Nekünk a nemzetet együtt kell tartanunk. Fejlesztünk kell és önmagára kell ébresztünk. Nem tudjuk eléggé hirdetni, hogy milyen sajátos nemzeti értékeink vannak, amelyek különösen képessé tesznek arra, hogy a világnak ezt a részét, a magyar Dunamedencét, vezessük, irányítsuk és fejlesszük. Amit mi csinálunk, az ezer év óta kipróbált magyar telkiség.

— Ezt nem szabad odadobnunk, ez-

A földkérdés megoldása. Minél több megélhetési lehetőség, házhely és otthon létesítése. Tervgazdálkodás és hivatásrendi szervezet

— Már most mi a nemzet szolgálata? A nemzet szolgálata a szociális szolgálat, annak legtagabb értelmében pedig munkaelosztás. Gazdasági és lelki munkára van szükség. A gazdasági munka abban áll, hogy földünket helyesen használjuk ki a nemzet, a biztonság, a munka és a terrelés szempontjából.

— Mire van tehát szükség a földkérdésnél? Arra, hogy minél több kedvvel dolgozzunk és minél több biztosított egzisztencia legyen. Tehát arra kell néznünk hogy egzisztenciákat teremtsünk, amelyeket nem úgy látunk el, hogy az túlsok legyen arra, hogy meghaljon, de túl kevés arra, hogy megélhessen, hanem meg kell találnunk a helyes mértéket. Nyilvánvaló ebből, hogy

mindenkinek részeseitnie kell juttatásban.

Nem is szükséges, hogy önálló gazdák

zel nem szabad játszanunk, mert ak játszik ezzel, az nem tartozik a nemzetéhez.

Az állami gépezet átforgalmazása.

— Ami a párt feladatát illeti, — hála az égnek, — nincs örök kormány és nincs örök párt sem. Nézzük meg a történelmet. Mi sem képzelhetjük magunkat örökkévaló pártnak. Sem a párt, sem a kormány nem képviseli ezt. De ezeknek az időknak a pártja mi vagyunk. Ennek a pártnak nagy kötelességei vannak a magyar élet munkálásában. A magyar néppel együtt kell átvinnünk az országot a mai nehéz időknél. Ennek a jegyében kell átforgalmaznunk állami gépezetünket is, állami gépezet alatt értem tulajdonképpen mindent, ami állami és mindent, ami államunktól függ. S minthogy manapság majdnem minden az államtól függ, tehát tulajdonképpen egész életünket is át kell formálnunk egy gazdaságibbá vált világba, a magunk életét is ebbe kell beleillesztenünk.

Minden magyar együttérzése a székelyföldi tiltakozással.

— Kifelé a legfőbb feladatunk ma az önálló magyar állam képviselete.

A magyar nemzet megérti a körülötte történő dolgokat. Megérti azokat a nehézségeket, amelyeket Ronkay Ferenc említett előbb és amelyek tekintetében nincs magyar, aki ne úgy érezne, mint a másik, akárhol áll és akármi is legyen a hivatalos teendője.

Történelem dolgok, amelyek nemzeti büszkeségünket és nemzeti önértéketünk tülközéről kezdik éreztetni.

legyenek, hanem legfontosabb — az önálló egzisztenciák elsőrendű kelleke —, hogy házhelyük, otthonuk legyen.

A biztonság szempontjából a legfontosabb hogy a föld azoknak a kezében legyen akik a nemzeti feladatot vállalják. Manapság minden gyűlésen mindenkit nemzettestvérnek és mindenféle más, a magyar nyelvben eddig nagyrésztben kevéssé szokásos formában köszöntenek.

Az a kérdés hogy valaki mennyire vállalja a nemzet munkáját, mennyire érez a nemzettel és mennyire áldozatkész.

Minden különböző régi vagy új cím csak azokat illeti meg joggal, akik a nemzeti kötelességet vállalják. Fontosak azok a törvények is, amelyek biztosítják, hogy minél többet és minél jobban termeljünk. Ma tehát népszerűség ide, népszerűség oda, ez az első.

rendű feladata annak, akit odaállítottak az ország vezetésére és ez az, amit ma modern szóval tervezdálkodásnak neveznek.

A tervezdálkodás természetes dolog, mert ma alkalmazkodnunk kell az átmeneti körülményekhez. Természetesen a tervezdálkodás olyan hogy minden nemzet más szervezetet állít fel benne. Az európai tervezdálkodásokat megfelelő szabadsággal és megfelelő kényszerrel kell berendezni. Csak kényszerrel a nagyvonalú nem lehet.

Ipari tervezdálkodásunk sokkal nagyobb feladatok előtt áll a Felvidék, Kárpátalja és Erdély visszatérése óta, mint valaha. A miniszterelnök ezután kifejtette a kormány feladatát a vízierők felhasználása, az öntözési probléma, a bányakincsek feltárása terén.

Rámutatott ezután arra, hogy ezekben a munkáknál és általában az ipar és munkaelosztás kérdéseinél

különbséget kell tennünk azok között, akik a nemzeti feladatot vállalják és azok között, akik nem vállalják.

Különbséget kell tenni fontosság szempontjából is az egyes iparok között.

A munkások és munkaadók közöttiségben kell, hogy vállalják a munkát.

Ez az úgynevezett hivatalosrendi szervezés.

Kereskedelem és közlekedésügyi problémák. „Keleten egy bástyát kellett megerősítenünk.

A kereskedelem problémáiról szólva hangoztatta a miniszterelnök, hogy fontos, hogy a kereskedelem szervezettebb legyen, mert különösen a belkereskedelem szervezeten.

Teleki miniszterelnök ezután a közlekedés kérdéseivel foglalkozva hangoztatta, hogy ezen a téren milyen hatalmas feladatok állanak az illetékes kormánytényezők előtt. Beszélt ezután az országról a feladatokról, amelyek az ország megnagyobbodása folytán előálltak és rámutatott arra, hogy bár Szeged képviselője, mégis kénytelen volt az általa képviselt városból Kolozsvárra vinni az egyetemet, illetve az egyetemnek fakultását, mert az országos érdek volt.

— Nekünk országot kell építenünk, — mondotta — az átalakulás idejében, hol az egyik bástyát, hol a másikat kell jobban megszállnunk és megerősítenünk. — mert ez is harc, s most ott Keleten kellett egy bástyát megerősítenünk.

Egyszerre nem tudunk mindent megcsinálni. Fokozatosan építjük ki és biztosítjuk az országot.

Székelyudvarhelyen huszezer, Szászrégenben hatezer ember tiltakozott a román rádió és sajtó hazugságai ellen

Székelyudvarhelyről jelentik: (MTI) A zászlódszert öltött székelyudvarhelyi piacon vasárnap 20.000 ember tiltakozott a román régalmak ellen. A népgyűlést Haáz Andor nyitotta meg. Miután a kormányzót, a miniszterelnököt és a külügyminisztert táviratban üdvözölték, báró Atzél Endre a Romániában élő magyarok zomora helyzetéről emlékezett meg. Szómondó Ferenc, a romániai magyar kiszáradak,

Még nem dőlt el a béke vagy háború kérdése a Balkánon

Papen élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki Törökországban és Bulgáriában. — A tengelyhatalmak nem akarnak szükségtelen összeütközést előidézni

Belgrádból jelentik: (A Mai Nap írja) Szófiából jelenti a Politika: Richt-hofen báró, szófiai német követ, aki Filoff bolgár miniszterelnök bécsi látogatásával egyidőben Németországba utazott, tegnap este visszaérkezett a bolgár fővárosba és átvette a német követség vezetését.

Filoff miniszterelnök tegnap Ruszcsukban elmondta érdeklődéssel várt beszédét. Hangoztatta, hogy a bolgár külpolitika célja a béke megővése.

A balkáni fővárosokból Zürichbe érkezett jelentések szerint a beszéd nyomán a balkáni helyzetet általában kisebb nyugodtabbnak ítélik meg, de nem tagadják, hogy a háború és béke kérdése még nem dőlt el. Figyelmet kellett a Corriere della Sera cikke, mely szerint az egész szárazföldön csak Törökország és Görögország kötötte le magát Anglia mellett. A lap Törökországot Európaellenes államnak nevezi.

A Vreme szerint Papen, német nagykövet nagy diplomáciai tevékenységet fejt ki úgy a török, mint a bolgár fővárosban. Megállapítható, hogy a tengelyhatalmak nem akarnak szükségtelen összeütközést előidézni, melynek következménye a gazdaságilag annyira fontos Balkán dezorganizálódása lenne.

Altalában igen nagyjelentőségűnek tartják a német repülőik földközi tengeri akciójának megindulását.

Papen tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a török külügyminiszterrel.

Hír szerint holnap sor kerül a jugoszláv kormány átalakulására.

Az újjáalakuló hegyközség választmányi ülése

Nagyvárad. Saját tud. A hegyközség választmányja három esztendői kényszerűen után szombaton délelőtt tartotta újjáalakuló választmányi ülését.

A hegyközség az 1894-ik XII törvény cikk alapján működött s működésében a román uralom 1938-ig meghagyta, amikor is a hegyközséget, mint önálló szervezet megszűntnek nyilvánította. Minthogy azonban a hegyi lakók érdekeit szolgáló hegyközségre elengedhetetlen szükség mutatkozik, Bartsch Sándornak, a hegyközség utolsó alelnökének kezdeményezésére kérései juttattak el a város polgármesteréhez, hogy engedélyezze most már újból a hegyközség további működését.

Az utak rendbehozása, a kékkő és kötőhártszükséglet

Ezután Bartsch Sándor, a hegyközség utolsó alelnöke ismertette a környező hegyek lakóinak kéréseit. Kijelentette Bartsch alelnök, hogy elsősorban a jelenleg szinte teljesen használhatatlan és járhatatlan utak rendbehozására van szükség, hogy szerves kapcsolatot tudjanak fenntartani a várossal és annak piacával.

Dr Soós István polgármester dr László főgyógyász véleményének meghallgatása után elhatározta, a hegyközség választmányának az összehívását, amelynek szombati ülése az első lépés volt a hegyközség újjászervezéséhez. Az ülésen a polgármesteren kívül jelen volt dr Hlatky Endre főispán is. A polgármester bejelentette, hogy a választmány összehívásával az volt a célja, hogy a hegyközség újból megalakítását elősegítse és olyan szakemberekkel vegye magát körül, akik szakvéleményeikkel és javaslatikkal szolgálatára lehetnek, s végül, hogy a hegyközség lakóinak a hegyközség formális megalakulásáig is fórumuk legyen, kívánásaik és panaszaik előterjesztésére.

Az utak rendbehozása, a kékkő és kötőhártszükséglet

Másik jelentős kérése a hegyközség lakóinak az volt, hogy a rézgálc és raffia beszerzése körül igen nagy nehézségek mutatkoznak. Kértek, hogy a polgármester illetékes helyeken biztossítsa a hegyközség kékkő és kötőhártszükségletét.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy az utak rendbehozására azonnal megteszi a sürgős intézkedéseket. Ezeket az utjavítási munkákat a város szintén az inségmunkások igénybevételével fogja elvégezni. A választmány dr Soós István polgármester javaslatára szűkebbkörű bizottságot küldött ki azoknak az utaknak és utszakasznak a megállapítására, amelyeknek kijavítását, illetve újjáépítését legsürgősebbnek tartja. A polgár-

mester válaszában további részében a rézgálc és raffia ellátás biztosítására vonatkozóan megígérte, hogy előterjesztést tesz a földművelésügyi miniszternél a két fontos anyag kiutalására végett.

A választmány ezután bizottságot alakított a költségvetés előkészítésére, amelynek adatait felhasználják a város költségvetésének összeállításánál. Végezetül dr Hlatky Endre főispán beszélt és biztosította a választmányt, hogy szívesen áll rendelkezésükre és jóindulattal fogja a polgármester előterjesztését a kormányhoz továbbítani.

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter üdvözlő levele Nagyvárad városához

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad thj. város törvényhatósága hétfőn az alábbi átiratot kapta a földművelésügyi miniszteriumból:

„A Kormányzó Ur Öfömlétsága 1940. évi december hó 30. napján kelt legfelsőbb elhatározásával magyar királyi földművelésügyi miniszterrel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Amidőn erről a t. Törvényhatóságot értesitem, kifejezésre óhajtom juttatni azt a reményemet, hogy a t. Törvényhatóság a földművelési érdekek előmozdítására irányuló törekvéseim iránt teljes megértéssel lesz.

Biztosíthatom a t. Törvényhatóságot, hogy a mezőgazdaság és annak minden rendű és rangu munkájának jólétére irányuló munkálkodásait elősegíteni és támogatni mindenkor kötelességemnek tartom. Bánffy s. k.

A volt cs. és kir. 37-es gyalogezred tagjainak díszláborszása

A volt cs. és kir. 37-es gyalogezred tagjai vitéz és nemes Balogh Sándor ny. altábornagy hívására összejöttek és megtartották első díszláborszásukat. A díszláborszáson hatalmas tömeg vett részt és ebből az alkalomból születésig megtelt a Széchenyi ház tűzharcos szövetségének nagyterme. Az elnöki széklet, mint rangidős százados dr Krüger Jenő foglalta el s a „Híszkegy” elnevezése után megnyitóbeszéd mondott, amelyben a bajtársiaság szemlémet méltatta. Dr Ferdényi Kálmán, mint volt tábori lelkész a 37-es hős halottairól emlékezett meg kegyeletes szavakkal. A megemlékezést feszes vigyázz állásban hallgatták végig, majd Nagy István olvasta fel azt a levelet, amit vitéz és nemes Balogh Sándor ny. altábornagy intézett volt bajtársaihoz, akiket összefogásra és egymás támogatására buzdított. Dr Fekete Ferenc berettyóújfalusi ügyvéd, tartalékos százados mondott még beszédet, majd Abonyi Ferenc tolmácsolta Balogh altábornagy személyes üzenetét. Ezután áttértek az egyes bizottságok megválasztására. A fegyelmi bizottság tagjai: dr Krüger Jenő, dr Noy Pál, dr Fehér Béla, dr Ulfirth József, dr Fehér Adolf. Az emlékmű bizottság tagjai: dr Fekete Ferenc, dr Ferdényi Kálmán, Szabó Dezső, dr Grünstein Bernát, Fleischer Miklós és Meer Imre. A társadalmi és vigalmi bizottság tagjai: Bodó Bertalan, Sáróy László, Imre Sándor, Jakabovics Sándor, Kovács László, Kovács József, Szilágyi Lajos dr. Gross Sándor, dr Pécse Virgil és Schreier Márton. A díszláborszás, amit este társasvacsora követett.

Első ízben tartott gyűlést a megye ősi székhelyén a MÉP biharmegyei tagozatának választmánya

Az elnyomatás keserves évei teremtték meg a magyar lélek egységét — mondotta megnyitóbeszédében dr. Cziffra Kálmán főispán

A területi gyarapodásra, a honvédelem megerősödésére, a nemzeti megújulásra, a népi előretörésre és a szociális haladásra hivatkoztak a szónokok

A Magyar Élet Pártja biharmegyei fagozatának választmánya vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta gyűlését a nagyvárad Magyar Ház helyiségében.

Két körülmény, amely különös jelentőséget ad a gyűlésnek

A gyűlés résztvevőinek üdvözlése után emlékeztetett arra, hogy azok a magyar testvérek, akik a román uralom alatt a sötét nyomoruság idejét itt élték át, sohasem mondhatták el hangosan a Magyar Hírszekegyet, de azért éppen úgy, mint a trianoni határokon túl, mi is hittünk az Istenben, az egy közös hazában. Az elnyomatás keserves évei teremtték meg a magyar lélek egységét. Ennek legszebb gyümölcsét, a politikai egységet nászajándékkul vittük abba a frigybe, melyet az anyaországgal örök időkre kötöttünk. A mai gyűlésnek két körülmény ad különös fényt és jelentőséget. Az egyik az, hogy a magyar királyi kormány képviseltni öhajította magát ezen a gyűlésen, ezzel is kifejezésre juttatva a Magyar Élet Pártjának minden megmozdulása iránti meleg érdeklődését és hűvel való egyetértését. A terv az volt, hogy a kormányt vitéz *Bonczos* államtitkár fogja képviselni.

Végtelen sajnálattal jelentette be a főispán, hogy az államtitkár hirtelen fellépett betegsége miatt nem jöhetett el a gyűlésre. Öszinte nagybecsülésrel üdvözölték volna őt, akinek nevét fáradhatatlan munkássága és a sok elemi csapással sújtott vidékek érdekében folytatott tevékenysége valószínűleg legendássá tette. Távollétében még fokozottabb örömmel kell üdvözölni a Magyar Országos Véderő Egyesületnek itt megjelent illusztris elnökét, *Szedes* János országgyűlési képviselőt. Ha valaki, akkor mi a trianoni rabságban élt emberek tudjuk értékelni, azt a munkát, amelyet felszabadulásunk érdekében a MOVE kifejtett.

A második olyan tényező, amely mai ülésünk fényét és jelentőségét nagyban emeli, az, hogy a trianoni Magyarország minden törvényhatósági szervezete most ülést tart, hogy

A gyűlést a Magyar Hírszekegy elmondása vezette be. Ezután dr. *Cziffra* Kálmán, Biharmegye főispánja tartott beszédet.

hirdesse hűség ragaszkodását Magyarországra miniszterelnökéhez. Mindenki, aki nem hunyja be szemét az igazság felismerése előtt, akiben megvan a képesség, hogy egy régebbi és

egy újabb kormány munkája között a különbséget felismerje, az bizonyára tudni fogja azt, hogy a mai általános világhelyzetben egy háborús folyamat közepette, a Duna-medencének óriási nagy jelentősége mellett és az egész mai társadalom meggyorsított ütemű átalakulása közben hazánk kormányának feladatai a normális viszonyokkal szemben milyen nagy terjedelmet nyertek szélességben és mélységben. Tulzást nélkül meg kell állapítani, hogy a M.E.P. megalakítása óta történelmi nagy időket élünk.

Az olcsó demagógia ellen

A Magyar Élet Pártját éppen a történelmi időknek a megértése hívta életre. Ezek az idők súlyos problémákat vetettek fel és ezek súlyosságát még inkább emeli az, hogy azoknak egy igen tekintélyes része szoros kapcsolatban, sőt függő viszonyban áll olyan okokkal, amelyek a nemzetközi helyzet alakulásával a világ új termelési rendjével, a kor-

szellem által felvetett problémákkal és kérdésekkel, nálunk az utolsó évben jelentkező elemi csapások előidézte bajokkal, hazánk örvendés megnagyobbodása folytán előálló kérdésekkel kapcsolódnak össze. Ha a tárgyilagos bíráló elfogulatlanságával nezzük a dolgok folyását és figyeljük az intézkedéseket és politikai vezetést, amelyeket ezen kérdések megoldása érdekében a Magyar Élet Pártjából

„Minden olyan pártműködéstől óvni kell a nemzetet, amely az igények növelésével igyekszik sikereket elérni“

Dr. *Cziffra* Kálmán főispán nagy tetszéssel és helyesléssel fogadott beszéde után *Petrasevics* János, a biharmegyei választókerület M.E.P. szervezetének elnöke üdvözölte a főispánt, mint a párt elnökét, abból az alkalomból, hogy először tartja a párt gyűlését a megye ősi székhelyén, Nagyváradon. Alattvalói hűségét tolmácsolta a kerület szervezetének Magyarország Főméltóságú Kormányzója iránt. A kormányzó nevének említésekor a gyűlés tagjai helyükön felállva szívesen éljenztek a kormányzót. *Petrasevics* beszédében rámutatott arra, hogy az országban súlyos megoldandó problémák tömege van, melyeknek egyike is elég lenne ahhoz, hogy egész nemzeteknek munkát adjon. Ilyen időkben nagy szükség van egymás megbecsülésére, különösen a munkának és a munkásnak megbec-

sülésére. A munka és a munkásnak megbecsülése a M.E.P.-nek olyan vezérgondolata, amely közös nevezőre kell hozza a Csonkaország, Felvidék és Erdély minden egyes lakóját. Isten áldását kéri a főispán munkájára.

Szedes János orsz. képviselő a következő szónok. Beszéde elején ismertette a külpolitikai helyzetet és részletesen foglalkozott Magyarországnak a világhatalmak háborúja folytán adódott új feladataival és a háborúból reánk haramló szállítási és ellátási nehézségekkel. Nekünk is számolnunk kell azzal, hogy a világháború következtében meg fog nehezedni helyzetünk, mert elmaradnak a tengerentúli szállítmányok. Ezzel tudatosan tisztában kell lennünk. Semmiféle kormányzati beavatkozással megakadályozni nem lehet, hogy Európában fokozatosan bizonyosfokú drágulás be ne következzen. De hogy ha Anglia rettenetesen szorongatott helyzetében és Franciaország egyharmadára csökkentett területén elbirja szenvedni a nehézségeket, akkor mi ne tudnók megállni helyünket ebben a helyzetben? *Ma nem az igények növelésének idejét, hanem az áldozathozás és szolgáltatás idejét éljük.* Ezekben az időkben arra a pártra, amely celtudatos munkával ki-

A Kereskedelmi és Ipar-kamara által nyitott átképző tanfolyam
gyorsírási és gépirási tanfolyamot nyitott.
A 8 hónapos tanfolyam
államvizsgával zárul.
Jelentkezéseket még **felevesz** a tanfolyam vezetője.
Cím: Mussolini tér 10. sz. Kereskedelmi Csarnok.
Cimre vigyázni!
Nagyváradon egyedül engedélyezett tanfolyam.

alakult és különösen a jelen kormány fogantatott, meg kell állapítsuk és el kell ismerjük azt, hogy éppen az államunkra nézve legfontosabb teretben kormányunk intézkedései tekintetében örvendés előrehaladással ajándékozott meg. Mindenekelőtt a területi gyarapodás, a honvédelem megerősödése, a nemzeti megújulás, a magyar népi előretörés és szociális haladás tekintetében. De hiábavaló volna a kormány minden bölcsessége, hiábavaló volna az államférfiak nagy kvalitása és az óriási buzgalom, melyet minden téren kifejt, ha az ország népének minden tagja nem érendne tudatára a történelmi idők súlyának, ha az ország népe nem ismerne fel az egyes polgároktól igényelt lemondásnak és áldozatnak jogosságát, ha nem tudná, hogy a társadalmi egységnek teljes erejével szükséges a kormányt támogatására sietnie, különösen, ha nem érezné meg azt, hogy a nemzet vitális érdekeinek legnagyobb veszedelme az, ha az egyesek javára, de az egész nemzet veszélyére olcsó demagógia céljaira használhatnák ki. A legfontosabb feladat teljes bátorsággal való kiállással gátat vetni az ilyen törekvéseknek. Ha a szűkség úgy kívánja, elveinknek és zászlónknak védelmére ott leszünk a gáton.

emelte a nemzetet a pusztulásból, fokozott felelősség hárul. *Minden olyan pártműködéstől óvni kell a nemzetet, amely az igények növelésével akar sikereket elérni.* Sajnálom, hogy *Imrédy* és egyes hívei kiváltak a kormány-pártból.

— Felvetjük a kérdést, — folytatta a szónok, — miért nem követelte *Imrédy* a földreformot miniszterelnök korában, amikor módjában lett volna megcsinálni, mert kezében volt a hatalom, amikor a második zsidótörvényt csinálta, miért nem csinálta olyannak, mint amilyennek most akarja a harmadikat? Ami az aranyalapról való letérést illeti és a munkának az államférdet alapjává tételét, emlékezünk arra, amikor *Gömbös* Gyulával szembeni bizonyos elégedetlenség mutatkozott azért az állapottért, hogy csak 300 millió forgótökével bonyolódik le az ország gazdasági élete. Ekkor nem lehetett semmit sem tenni ellene, mert az ortodox gazdaság politikájának emberei, köztük éppen azok, akik ma ezt a kérdést felvetik, ültek ott, ahol ezt meg kellett volna oldani. Sajnálom, hogy elváltak útjaink, amikor jobban össze kellene fogni, mert egyre sűrűsödnek felettünk a fellegek.

— A másik párt, amely szintén

Korona Mozgó Óriási siker a
Telefon: 13-51. Sas palota
Mária két éjszakája
Előadások: Szilágyi Szabó Eszter, Uray Tivadar, Csontos Gyula,
5, 7, és 9 órakor Greguss Zoltán, Pataky Jenő, Latabár Kálmán.

elégedetlenség keltésével akarja céljait elérni, a nyilaskeresztes párt. Nyíltan beszélhetek erről a kérdéstről, mert 20 év fajvédő politikának útját járom. De ez a fajvédelem a MÉP-nek is irányzata. Ha nem így volna, rövidesen itt hagynám nem csak én, hanem sokan mások is. A nyilaspárt nem is annyira az igéret, mint a „ráúgret” pártja.

— Ezzel szemben a MÉP-ben nem elég azt látni, hogy mások mit, hogyan csinálnak helytelenül. Tisztában kell lenni azzal, hogy milyen szolgálatot végzett a párt, amikor párszáz év alatt leráztuk az országot nyomorító gazdasági bilincseket, leráztuk a katonai megkötöttséget, mil-

liárdos költséggel hadsereget teremtetünk. A belső megerősödés és cél-tudatos munka következtében vér-áldozat nélkül értük el, hogy vissza-tért a Felvidék egyrésze, Kárpátalja és Erdély északi része. Ebben kell öntudatosnak és büszkének lenni, ezeken keresztül kell meglátni, hogy mit végzett a MÉP.

Ezután áttért arra, hogy mit kívánhat tőlünk Németország és Olaszország a mai időkben, ha nem fegyveres kiállásunkat. Azt, hogy itt nyugodt termelés és társadalmi rend legyen. Ez, ami első és legfontosabb kötelességünk. Ez a mi feladatunk és ezt várják szövetségeseink is, nem pedig politikai felforgatást.

„Minél nehezebbek az idők, annál nehezebb a kormánypárt helyzete s annál könnyebb az ellenzék szerepe”

Azután Miskolczi István képviselő beszélt. Üdvözlését tolmácsolta az Erdélyi Pártnak, amelynek vendégszeretetét élvezik ebben a helyiségben. Hangsúlyozta, hogy széleskörű felvilágosító munkára van szükség, különösen a falvakban. Meg kell értetni a néppel, hogy a háborús állapotok miatt szigorúbb intézkedések következhetnek és rá kell mutatni arra, hogy ezeket az intézkedéseket mindenkinek saját érdekében is be kell tartania. Részletesen foglalkozott a háziiparnak a falu szociális helyzete szempontjából való kérdésével.

Vitéz Leél Össy Árpád, orsz. gyűl. képviselő hangoztatta, hogy minél nehezebbek az idők, annál nehezebb a kormánynak és a kormánypártnak a helyzete és annál könnyebb az ellenzék szerepe, különösen a feleltelenül kritizáló népvézereké. A háború következtében előálló megszorításokat a közönség természetesen nem

szívesen fogadja. Ezekre a megszorításokra szükség van, részben a rossz termelés miatt, részben pedig azért, mert kötelességünk segíteni barátainknak. Egyik nagy probléma a leszerelt katonák munkával való ellátása. Munkaalkalom lesz bőven, erről a kormányzat gondoskodott. Az ármentesítő társulatok meg is kapták az ehhez szükséges pénzt, csak a megfelelő időjárást kell bevárni a munka elkezdésére. Kéri a főispánt, intézzen sürgősen kérelmet megfelelő helyen a segélyreszorulóknak érdekében, hogy először azoknak adjanak a szociális alapról, akiknek segélyezése a legsürgősebb és nem várhatják be a tavaszi munka megindulását. A kormány elleni agítációval leginkább a föld-reform ügyét használják fel, azonban minden józan ember tudhatja, hogy a mai idők semmiképpen sem alkalmassak ennek a kérdésnek mostani megoldására.

A tengelyhatalmak is a MÉP-ben s az arra támaszkodó kormányzatban látják az egyedüli biztosítékát a nyugodt termelő munkának

Azután Kósa Lajos, a párt országos központi főtitkára tolmácsolta a párt országos elnökének, vitéz Lukács Béla államtitkárnak üdvözlését, amit a párt választmányi tagjai nagy éljenzéssel fogadtak. Hangoztatta, hogy a MÉP nem egyik napról a másikra kitorolható jelenség a magyar nemzet történetében. A MÉP nemcsak a magyar jelenért, hanem az örök magyar jövőért dolgozik. Hosszú időt töltöttem Németországban a párt küldetésében. Azzal a hittel tértem vissza, hogy a MÉP-ben és az arra támaszkodó kormányzatban a tengelyhatalmak is egyedüli biztosítékát látják a nyugodt termelő munkának.

Azután Szabó Sándor ref. lelkész szerep központi pártvezető üdvözölte a főispánt a megye ősi székhelyén, majd közösgének különböző kívánságait és problémáit ismertette, melyek általános szempontból is figyelemreméltók. Vas Imre Biharugra központi pártvezető üdvözölte még a főispánt és ismertette közösgének helyzetét.

A gyűlés végeztével Cziffra Kálmán dr. főispán indítványára a választmány nagy lelkesedéssel határozta el, hogy hódoló táviratot intéz az ország Főméltósága Kormányzójához és üdvözlő táviratot az ország miniszterelnökéhez, belügyminiszteré-

hez és vitéz Lukács Béla államtitkárpártelnökhöz abból az alkalomból, hogy a pártválasztmány először tartotta ülését a megye ősi székhelyén.

A választmányi ülés után közbejött volt az Ujságról Otthonban, amelyen a vármegyei pártelnök meghívására, a felszabadult részek politikai előkezeléséről és az Erdélyi Párt tagjai közül is számosan résztvettek.

Pártpolitikai mozgalmak

Az Erdélyi Párt felhívása Nagyvárad és Bihar megye magyarságához

Az Erdélyi Párt nagyváradai és biharmegyei tagozatának vezetősége, mint már közöltük, megkezdte a párt szervezési munkálatait. Már eddig is igen sokan jelentették be belépési szándékukat a Sal Ferenc-utcai pártirodában. Tájékoztató végett ez-után is közli az elnökség, hogy a szükséges nyomtatványok megérkeztek és kedd reggeltől kezdve a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—1. délután 4—7 óráig lehet jelentkezni a pártba való felvétel céljából. Minden magyar ember jelentkezését várjuk!

Az Erdélyi Párt vezetősége.

Eredményesen járt közbe Árvay Árpád és Bodnár Sándor a pálinkafőző gazdák érdekében

A biharmegyei képviselők igen élénk tevékenységet fejtenek ki, hogy minden jogos és méltányos kérést illetékes szervek előtt kedvezően oldassanak meg. Legutóbb Árvay Árpád és Bodnár Sándor képviselők azzal a kérelemmel fordultak a kormányhoz, engedélyezték a termelőknek a torköly és seprő kifőzését a régi rendszer szerint.

Míg a román rendszer nem gördített akadályokat a kifőzés elé, addig a magyar rendelkezések értelmében csak úgy történhetne a kifőzés, ha szesz mérő-órákat szerelnék fel. Ez igen súlyos anyagi terheket jelentene a gazdákra, sőt lehetetlenné tenné a kifőzést az a körülmény, hogy jelen-

leg képtelenség a szesz mérő-órák beszerzése.

Árvay Árpád és Bodnár Sándor képviselők részletes emlékiratban tárták fel a kormányzat előtt a helyzetet és kérték a gazdák érdekeinek támogatását. A memorandumra most érkezett meg a minisztérium válasza s ez közli a képviselőkkel, hogy a gazdák kérését kedvezően intézték el, két hónapra felfüggesztették a vonatkozó rendelkezések végrehajtását. Így a termelők felhalmozott torköly- és seprőkészleteiket e határidőn belül a régi rendelkezések figyelembe tartásával főzhetik ki. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet a napokban jelenik meg.

A február 2-i nagy Lórántffy-bál

A nagyváradai Lórántffy Zsuzsanna Egyesület hagyományos február második nagy bálját az idén minden eddigénél színesebb keretek között, a felszabadulás boldog hangulatában készíti elő. Csernák Béláné elnöknő, dr. Verzár Istvánné és Gyémánt Elekné alelnökök vezetésével a leglékeltebb nagy női rendezőbizottság kezdte már meg a bál előkészítő munkálatait. A Lórántffy-hölgyek a régi magyar békeévek igazán mulatságát fogják visszavárázsolni a visszavert városban tartandó első február második báljukra. Balajthy Jenőné, Horthy Dezsőné, dr. Red-

nik Gáborné, Varga Lászlóné, Szabó Lajosné, Kovács Józsefné, Kovács Györgyné, dr. Sarkadi Lajosné, Kocsis Gézné, Székely Sándorné, Vargha Geoné, Mónus Sándorné és Papp Károlyné azok az asszonyok, akiknek járadhatatlan kezébe az estély sikere tétetett s ez mindennél ékeesebben beszél. A bálterem magyaros díszítésének művészi munkáját pedig Bánffy-né Steinhacker Edit és Székely Lidia iparművésznők vállalták. A bál előkészületeinek többi részlete egylőre meg: — titok.

A hideg miatt gyenge volt a hetipiac forgalma

A terménypiacon alig volt árú. Olcsóbb a tojás

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon a beállott nagy hideg miatt általában gyenge volt a felhozatal. — Egyedül a baromfipiac forgalma volt kielégítő. Feltűnően csökkent a terménypiac felhozatala. Az anyaországi burgonyaszállítás kérdése még mindig nem rendeződött. Ha érkezik is egy-egy kisebb tételű szállítást, azt is zsidó nagykereskedő kapja meg. Hír szerint az anyaországi termelők a mostani megállapított árak felemelését kívánják. Részletes piaci beszámolóink a következők:

Zöldségpiac. Levesbevaló zöldség vegyesen kg 12—15 fillér, bihari vörshagyma kg 15—18 fillér, vörshagyma kg 33 fillér, fokhagyma kg 90—100 fillér, fehércáposzta fejenként 12—15 fillér, olasz káposzta fejenként 10—12 fillér, karaláb db 6—10 fillér, retek db 1—2 fillér, szemes fehér bab kg. 50—60 fillér, hordóskáposzta kg. 24—28 fillér.

Gyümölcsiac. Alma fajta szerint 50—100 fillér, gesztenye kg 65 fillér, dió kg 1.40 pengő, citrom db 5—10 fillér, narancs db 12—15 fillér.

Tojásiac. A felhozatal az elmúlt héttel szemben emelkedett, úgyhogy az árak némileg csökkentek. Az elmúlt heti 45 filléres árral szemben a hétfői hetipiacon 35—40 fillér volt a tojás

párja. Megjegyzendő, hogy a megállapított ár 28 fillér.

Tejpiac. Közepes felhozatal. Tej literje 33 fillér, tejföl kg 1—1.20 pengő, tehénturó kg 1 pengő, falusi vaj kg 4.50—5 pengő (megállapított ár 4 P.) A vizontelárusítók maximális árai nem változtak.

Baromfipiac. Jó közepes felhozatal, úgy a kereslet, mint a kínálat élénk. Az árak az elmúlt heti árakkal szemben 5 százalékpontos emelkedést értek el.

Halpiac. Közepes felhozatal. A kereslet gyenge. Árak: apró kőrosi hal kg 1 pengő, diószegi kárász kg 1.50, csuka 1.90, harcsa kg 3.33; halastavi halak: kecsge kg 1.33, fogas kg 4 pengő.

Főzőolaj literje 2 pengő.

Terménypiac. A kereslet élénk, a felhozatal azonban feltűnően gyenge. — Alig 8—10 szeker kukorica volt a piacon. Egyéb terményből teljesen szünetel a felhozatal. Kukoricavásárlások 23—24 pengős áron történtek. A többi termény névleges ára: buza 22.35, rozs 18.35, árpa 18.50, zab 20.80, csöves kukorica 14, bab 43, napraforgó 24.00, tökmag 32, lenmag 46.8, káposztarepce 41.45 pengő.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Arra törekedtünk, hogy minél több magyar földet tartsunk meg!

Unnepélyes külsőségek között adta át ajándék-zászlóját az EMGE szatmárnémeti-i gazdakörének a Mátészalkai Gazdakör

Szatmárnémetiből jelentik: A mátészalkai gazdakör megkapó formában jutatta kifejezésre a visszatért szatmári részek iránti közösségérzetét és mélyes testvéri szeretetét. Vasárnap délelőtt ünnepléses külsőségek között adta át művészi kivitelű ajándék-zászlóját az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület szatmárnémeti gazdakörének.

Az ünnepség iránti nagy érdeklődésre jellemző, hogy csak egyedül Mátészalkáról Péchy László magyar királyi titkos tanácsos, felsőházi tag, nyug. főispán és Báthory György gazdaköri elnök vezetésével több, mint száztagú népes küldöttség érkezett ez alkalommal Szatmárnémetibe. A zászló átadása a szatmárnémeti gazdakör díszközgyűlése keretében, a református leánygimnázium dísztermében zajlott le.

Az EMGE központjából gr. Teleki Béla orsz. képviselő, C. Károly István alelnök, Balogh László központi felügyelő és Demeter Béla ügyosz-

tályvezető, az Erdélyi Gazda szerkesztője vettek részt. Az EMGE vidéki szervezete részéről Bikfalvy Ferenc, a szatmári kirendeltség vezetője és Bay Ferenc, szilágymegyei felügyelő, a helyi vezető személyiségek közül dr. Kölcsey Ferenc főispán, dr. Csóka László polgármester, dr. Gritzmann Gyula rendőrfőtanácsos, Boros Jenő református esperes, Sárközy Lajos ref. lelkész, Csaba László főszolgabíró, dr. Ambrózy József városi tiszti főfelügyelő, a megye anyaországbeli részéből Jékely Lászlóval az élen számos földbirtokos és kisgazda, továbbá a visszatért megyéből Ember Géza orsz. képviselő, Svájczér Béla, dr. Werner Jenő, dr. Böszörményi Károly, Bikfalvy György, Mándy Zoltán, továbbá az ombodi, berendi, szatmáruvári, apai, aranyosmedgyesi, szamoskőrői, peleskei, petyéni, vetési, óvári, szatmárhegyi, kiskolcsi gazdaköri küldöttségek, a szatmári Szamosonluli Gazdakör számos tagja, Tere Lajos elnök vezetésével és még igen sok más községből gazdák és értelmiségek.

Mátészalka, bár a visszatérés következtében lényegesen vesztett gazdasági, társadalmi és kulturális súlyából, azért mégis szívenek teljes melegevel hozza testvéri egymásrautaltságának, együvértarozásának és jövőbeni együttműködésének szimbólumát, az ő ajándék-zászlóját. Ez a zászló, amit Mátészalka magyar aszsonyain és leányai művészi ízlése gyönyörű szalagokkal ékesített, a becsületes munkának, a magyar kötelességtudásnak a jelképe... Arra kérem szatmárnémeti-i gazdatestvéreinket, fogadják ezt a zászlót olyan meleg testvéri szeretettel, amilyen tiszta szeretettel mi ezt ide hoztuk.

Dr. Harcsár Géza meghatódva mondott köszönetet és a gazdakör nevében átvette a zászlót, amelyre az első szalagot dr. Kölcsey Ferencné tűzte, néhány kedves szó kíséretében.

— El kellett jönnie, — mondotta — ennek az időnek, amikor megkapjuk a mi igazságunkat!

Báthory Györgyné, a mátészalkai gazdakör elnökének neje ezután megkezdte azoknak a szalagoknak a feltűzését, amelyeket az adományozó gazdakör tagjainak feleségei és leányai hímiztek.

Boros Jenő ref. esperes magasszárnyalású beszéd és ima keretében áldotta meg a zászlót.

A díszközgyűlés

A díszközgyűlés a magyar Hiszekegy elnéklésével vette kezdetét, amit Czeczky Károly vezetésével a szatmári Iparos Dalkör intonált. Harcsár Géza mondott ezután beszédét. Üdvözölte a vendégeket, a mátészalkai és az EMGE-küldöttséget, utalt a gazdakör tízéves múltjára, a sok nehézséggel, mellyel gyakran találkoztak, ismeretle feladatát, mondván, hogy ennek a feladatnak a tudata serkentette őket további cselekvésre. A közös legelő megvalósításával indultak el az úton. A gazdák a közös hiteligénylés megvalósításra szövetkezett alapítótak, mely apró fillérekből ma már 30 ezer pengő vagyonnal rendelkezik és több, mint 80 ezer pengő kölcsön folyósításával büszkélkedik. A gazdakör ház építését határozta el, amire a tagok ügybuzgalma immár több, mint 7 ezer pengőt hozott össze. A gazdakör — belátva az akkori nehézségeket, — nem elégedhetett meg kizárólag gazdasági célokkal, hanem kulturális támogatásával is szolgálta a magyar gazdák ügyét. Vasárnaponként előadásokat tartott, de a munka teljessége érdekében szociális vonalon is dolgozott. Sok fáradsággal, de a meggyőzés erejével rávezette tagjait a biztosításra. Összesen 191 tagját biztosította be több, mint 230 ezer pengő értékben.

széttörését eredményezte, hanem annál sokkal többet. Péchy László, a mátészalkai gazdakör örökös díszelnöke beszélt ezután, s a többi között ezeket mondotta:

A magyar földet továbbra is magyar kezen kell tartani és gyarapítani kell!

Gr. Teleki Béla országgyűlési képviselő, az EMGE alelnöke beszélt ezután.

— Hogyne volna szimbólum ez a zászló! — mondotta, — amikor egy évvel ezelőtt a román hatóságok a kizárólag mezőgazdasági, népnevelési ügyet szolgáló tanfolyamokat sem engedélyezték. Ma már a sors kegye folytán saját hazánkban, szabadon dolgozhatunk és Mátészalka zászlót ajándékozhat nekünk. Azokban az időkben arra törekedtünk, hogy minél több magyar földet tartsunk meg, minél erősebbé tegyük a magyar kultúrát és végül: időt nyerjünk, mire az ítélet elhangzik. Ime, ez volt a célunk, ezért dolgoztunk. De jön a kérdés: vajjon most, a visszatérés után, fennállnak-e még azok az indító okok, amelyek Erdély magyar társadalmát egységbe tömörítették és saját nemzetének érdekében cselekvésre készítették? A választ kimondhatja Erdély bármely mezőgazdája: *A magyar földet továbbra is magyar kezen kell tartani és gyarapítani, hogy minél több föld legyen a kisgazdák kezében.* Fokozni kell a termelést, amelynek útja az oktatáson, nevelésen, öntudatosításon át vezet, mert erre nemcsak nekünk, mondjuk: közvetlenül érdekelt magyar gazdáknak, hanem az egész magyarságnak, az államnak is elsőrendű szüksége van. *Ezideig az öntudat alapján tudtuk érdekeinket megvédelmezni és ez az életforma annyira célravezetőnek bizonyult, hogy az új magyar mezőgazda érdekeinek képviseleténél a legnagyobb figyelmet érdemli.* A cél tehát adva van: továbbfejleszteni, tovább erősíteni

egyesületünket, az EMGET és annak helyi képviseleteit, a gazdaköröket, amelyeknek mindenütt cselekvőnek kell lenniük. Rajtunk múlik, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel mi teljesítettünk nemzetünk érdekében. Nem mulaszthatom el ismételt hangsúlyozni, hogy nagy sikert jelent számunkra a volt határmelléki vidékek magyar gazdáinak magatartása. Megtehették volna például, hogy a jövőbeni gazdasági szervezkedésüket az anyaországbeli egyesületekhez óhajtották volna kapcsolni. Ehelyett egyöntetűen kinyilvánították akaratukat, hogy továbbra is az EMGE keretében látják legjobban biztosítva érdekeik képviseletét. Sőt, még ennél nagyobb elégtételben is volt részünk: az anyaországbeli egyesületek is nagy érdeklődést mutatnak irántunk.

A szónok hálás köszönetet mondott az előző földművelésügyi miniszternek, gróf Teleki Mihálynak s bizalmát fejezte ki az új miniszter, br. Bánffy Dániel iránt, aki ismeri viszonyainkat, megoldásra váró új feladatainkat.

Befejezésül a szónok ezeket mondta:

— Megeshetik, hogy sok mindenről le kell mondanunk, sok áldozatot kell vállalnunk, sok terhet kell viselnünk. Adjunk hálát az Istennek, hogy végre ott tartunk, hogy saját hazánk, saját fajunk érdekében hozhatunk áldozatot, vagy lemondást. Ha el kellett viselnünk egy idegen uralom szörnyű megpróbáltatásait, a gazdasági és erkölcsi szétfúllás minden következményeit, hogyne tudnók emel-

NYILTTÉR*

A budapesti
Lubé kávé és tápszerüzem

tisztelettel közli i. t. vásárlóival és azokkal, akik vásárolni óhajtanak, hogy eladói (utazói) pénz felvételére nem jogosultak.

kedett lélekkel hazánkat gyarapítani, erősíteni?! A jövő minden örömét és gondját már közösen fogjuk ünnepleni vagy hordozni, az anyaország gazdálarsadalmában. *Van valami azonban, amit biztosan tudunk: hogy ez a föld, amelyen ma élünk, többé idegen nem lesz!*

Teleki Béla gr. beszédét hosszantartó éljenzés követte.

Balogh László, az EMGE központi felügyelője a gazdakör szerepével foglalkozott: Mindenekelőtt — úgymond — a saját tagjaival dolgozzék, de nemcsak a férfakkal, hanem a gazdaszasszonyokkal is, akik nemcsak élet-, hanem segítőtársak is. Aztán a gazdaköröknek a termelés javítása és fokozása körüli teendővel foglalkozott. Végül arról szólott, hogy a gazdaköröknek hogyan kell az értékesítést megszervezniük, hogy így a közvetítő kereskedelem jelentős haszna visszakérüljön, illetve a termelőnél maradjon; erre igen nagy szükség van.

Beszéde végén munkára buzdította a gazdakör tagjait, hiszen a szorosan vett belső kérdések mellett még távol vannak tőlünk Nagyenyed, Torda, Temesvár, Arad magyar gazdái, akikért dolgozni kell.

Dr. Harcsár Géza zárószavai után a mátészalkai református énekhar a Hímnusz énekelte Csiky László vezetésével.

Ezzel a szatmárnémeti gazdanap véget ért.

Meghalt Szirmay Ödön, a békebeli „Nagyvárad” szerkesztője

Budapestről jelentik: (A Pest írja) A magyar újságíró-társadalomnak ismét nagy gyász van. Meghalt 53 éves korában Szirmay Ödön, a Magyar Nemzet fővárosi rovatvezetője. Pályafutását Nagyváradon kezdte. Szerkesztője volt a S a s Ede mellett a Nagyvárad című lapnak. Résztvett a vármegye politikai életében és Tisza István környezetéhez tartozott. Később Budapestre jött, ahol munkatársa lett a Napnak, majd a Magyarságnak. Több évet töltött Amerikában, ahol a Szabadság című amerikai magyar lapnak volt a belső munkatársa. Kedden délután 4 órakor temetik a Farkasréti temetőben.

Szirmay Ödönre már csak a régi váradiai emlékeztetnek. Az itteni újságírási egynevezett „hőskorának” volt egyik bátor és színes tolu harcosa. Kitűnő újságíró volt, művelt, rendes ember, Tisza István törhetetlen híve s abban az időben újságíróskodott Váradon, amikor a vidéki sajtóra talán épp olyan nagy feladatok hárultak, mint ma: nevelni kellett a közönséget. Szirmay Ödön halála gyászt jelent a mai váradai zsarnalisztika számára is.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5. SZÁM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

A városi üzemek ülése. Nagyvárad. Saját tud. A városi üzemek végrehajtó-bizottsága hétfő délelőtt ülést tartott. A bizottság, amely a polgármesterből, Bazilli Mihály igazgatóból és dr Krüger Jenőből, mint kültagból áll, fojód ügyeket tárgyal.

Legszébb, legolcsóbb fényképek
Róna fényképésznél
Nagyvárad, Teleky-utca 4.

Öt vagon burgonyát kapott a város. Nagyvárad. Saját tud. Egyik multheti számunkban megírtuk, hogy a város burgonya ellátása az érmihályfalvai őstermelők magatartása miatt nehézségbe ütközött. A burgonyakeszletek tulajdonosai ugyanis nem voltak hajlandók a megszabott áron áruba bocsátani készleteiket. Dr Soós István polgármester azonnal interveniált Laky közlemezési miniszternél, aki hétfőn táviratban értesítette a polgármestert, hogy a város részére átmenetileg öt vagon burgonyát utalt ki.

Kiszemelték az elhunyt Baden Powell utódát. Stockholmból jelentik: (NTI) A cserkészvilágszervezet az elhunyt Baden Powell utódává az 53 éves lord Sommerstet szemelték ki. A főcserkészi címet azonban nem fogja viselni.

KÓS KÁROLY ERDÉLY MŰVÉSZETÉRŐL TARTOTT ELŐADÁST A PÉCSI MŰVÉSZETI HETEK KERETÉBEN. Pécsről jelentik: Vasárnap délelőtt a pécsi nemzeti kaszinó nagytermében, igen nagy érdeklődés mellett tartott előadást Kós Károly, a kiváló erdélyi építőművész és író Erdély művészetéről. Előadása a pécsi Művészeti Hetek egyik legérdekesebb, kiemelkedő pontja volt s a közönség hálás elismeréssel honorálta Kós értékes fejtegetéseit.

Hangos táboriposta levelek Németországban. Németország a háboruban megsebesült katonáinak új lehetőséget nyújt a családtagokkal való kapcsolat fenntartására. A sebesült katonák a kórházakban mikrofonba mondják be közölnivalóikat, az üzenet lemeze veszik és a megadott címre továbbítják. Az üjtást a sebesült katonák nagy tömege veszi igénybe.

Százöt éves korában tért vissza hazájába Bukovinából egy német asszony. A Bukovinából visszavándorolt németek között van egy érdekes asszony, a 105 éves Turnerné, aki pontosan száz esztendővel ezelőtt, öt éves korában hagyta el atyjával együtt Németországot. Mindeztideig Csernovic környékén élt és igen érdekes multra tekinthet vissza. Tizenhárom éves korában élte át az 1848-as időket és 35 éves volt, amikor Németország 1870-ben hadba indult Franciaország ellen. Az öregasszony teljes frissességgel emlékszik vissza a világháborúra is és most, hogy újból a hazájában van, örömmel beszéli el hallgatóságának élményeit.

Bizottság tanulmányozza a miniszteriumban a város közigazgatási kérdéseit. Nagyvárad. Saját tud. Dr Csitáry Emil székesfehérvári polgármester, akit a belügyminiszter közigazgatási szakértőként Nagyvárad városához nevezett ki, a város közigazgatásáról szóló tanulmányát elkészítette és a belügyminiszternek átnyújtotta. — Csitáry polgármester tanulmányának tárgyában — értesülésünk szerint — a belügyminiszter megbeszélést fog folytatni az iparügyi miniszterium megbízottjával, dr Hlatky Endre városi főispánnal, dr Soós István polgármesternek és esetleg más szakközvegeknek a bevonásával.

A WINDSORI HERCEG RÉSZE VESZ A FLORIDAI HADGYAKORLATON. Miami-ból jelentik (Reuter): A floridai kormányzó meghívta a windsori herceget, hogy vegyen részt az évenként szokásos hadgyakorlatokon. A herceg elfogadta a meghívást.

Bartha Istvánné halála. Budapestről jelentik: Bartha Istvánné született Sultz Margit 57 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése szombaton volt a farkasrői temetőben, igen nagy részvét mellett. Az elhunyt uriaszonyban Bartha István nyugalmazott vasuti főfelügyelő feleségét gyászolja.

M. Antalfy Margit

tánciskolájában felnőttek és gyermekeknek új táncfolyam kezdődik 12-től.

Iratkozni lehet a tánciskolában Sas passzázs.

UJABB FÖLDRENGÉS TÖRÖKORSZÁGBAN. Istanbulból jelentik (MTI): Szombaton erős földrengést észleltek Törökországban. Eddig még nem érkezett jelentés emberéletben esett károkról. Több lakóház rombadőlt.

Oláh Gábor felgyógyult. Debrecenből jelentik: Karácsony előtt Oláh Gábor, a kiváló író cukorbajbántalmakkal, meglehetősen súlyos állapotban kiszállították a belgyógyászati klinikára. Oláh Gábor azóta a belgyógyászati klinika betege volt. A klinikai ápolás jót tett a költő szervezetének és állapota rohamosan javult, úgy hogy szombaton Oláh Gábor gyógyultan elhagyta a belgyógyászati klinikát.

A MENEKÜLTÜGYI HIVATAL FELHÍVÁSA. A nagyváradai menekültügyi hivatal felhívja a városban levő menekülteket, hogy azonnal jelentkezzenek a Ritoók Zsigmond-utcai székházban.

* Okleveles tanár magánvizsgákra lelkiismeretesen előkészít, magyar nyelvi, helyesírási, valamint olasz nyelvi, gyors- és gépirási órákat ad. Beóthy Ödön utca 42, kapuval szemben.

Szerdán indul az **APOLLO Filmszínház** az első cigánymuzsikás, napsugaras magyar filmmel

A hét szenzációja, hét sztár filmje a

Hét szilvafa

Főszerepben: Turay Ida, Kiss Manyi, Csontos, Bilicsi, Szilassy, Vaszary, Mály, debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának közreműködésével.

Ma utoljára: **A Notre-Damei toronyór**

A sütőiparosokat értesíti Nagyvárad thj. város közlemezési hivatala, hogy a részükre kiutalt lisztmennyiséget 1941 január 14-én este 6 óráig a Hanga Szövetkezet, Szarvassor 30 szám alatti raktárából átvehetik. Amennyiben ezen időpontig nem váltanak ki, a kiutalás érvényét veszti.

KORLÁTOZTÁK ANGLIÁBAN A HUSADAGOKAT, MERT MINDEN HAJÓ CSAPATOKAT SZÁLLIT AFRIKÁBA. Amszterdam. (NTI.) Az angol rádió közlése szerint Angliában a húsadagot a következő hétre a további intézkedésig egy shilling és kettő pence értékű húrra korlátozzák a felnőttek részére és 7 pence értékűre a gyermekek részére. Ezzel kapcsolatban ismételtlen kijelentették, hogy a húsadag mennyiségét azért voltak kénytelenek leszűkíteni, mert valamennyi rendelkezésre álló hajóteret angol csapatoknak Afrikába való szállítására használják fel.

Üngyuitók újra kaphatók Tiszay órásnál, Rákóczi-ut 6.

Kényszerlakhelyet jelöltek ki Bukarestben 17 egyén számára. Bukarestből jelentik: (Stefani) A belügyminiszter egy román és tizenhat zsidó alattvaló számára egy esztendői kényszer tartózkodási helyet jelölt ki, az államrendbe ütköző hírek terjesztése miatt.

LESZAKADT A VONAT ALATT EGY VASUTI HID SPANYOLORSZÁGBAN. Madridból jelentik (NTI): A Creval folyó fölött ívelő nagy vasúti hid, amely a Madrid-Barcelona vonalon van, egy rajta keresztül haladó tehervonat alatt leszakadt. A szerencsétlenségnek eddig 7 halott áldozata van. A mozdony és hét teherkocsi a folyóba zuhant.

Nagy az érdeklődés a garmisch-partenkircheni sporthét iránt. Berlinből jelentik: (NTI) A garmisch-partenkircheni nemzetközi téli sporthét iránt mindenütt nagy érdeklődés mutatkozik. Németországban kívül biztos résztvevői a nemzetközi tornának: Olaszország, Magyarország, Svájc, Finnország, Bulgária, Románia, Jugoszlávia, Szlovákia és Finnország. A nemzetközi téli torna február 13-ika és 23-ika között kerül lebonyolításra.

A „Vasas” Sportegylet műsoros táncmulatsága. Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Munkaközpont kebeleiben működő Vasas sportegylet, folyó évi január 18-án, este fél 9 órakor a Szent János utcai Munkás Otthonban táncal egybekötött műsoros estét rendez a Sportegylet felségelyezésére. Műsoron szerepelnek: 1. Himnusz: Eneklük a Vasas játékosai. 2. Megnyitó beszéd: Pásztor Árpád. 3. Petőfi verseket szaval Nagy István. 4. Magyar nótákat énekel Rácz Károly. 5. Szavaltat: Fazekas Ica. 6. Sportkoplék: Kán Lajos. 7. Falu és város. Énekes nepszínmű egy felvonásban. Irta Fazekas Imre vasmunkás. 8. Erdélyi induló: Eneklük a Vasas játékosok. Utána tánc.

Telefon oszlopokból
fűrészelt száraz

tűzifa

kapható:

Fa és Szénkereskedelmi r.t.
Sánc utca 16. Telefon: 18-09.

Romániai menekültek érkeztek Kassára. Kassáról jelentik: (MTI) Vasárnap délelőtt 35 Romániából kiutasított magyar család érkezett Kassára. A menekülteket a város nevében Czigler Lajos tanácsos fogadta. A menekülteket meleg étellel és ruhával látták el. A késő esti órákban újabb 35 menekült család érkezett, akikről a városi hatóságok szintén meleg szeretettel gondoskodtak.

Tiszújító közgyűlés a székelyhídi Gazdakörben. Saját tud. A székelyhídi Gazdakör vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését, ennek keretében három évre megválasztotta az új vezetőséget, amelynek összetétele a következő: elnök: Kalló Imre, alelnökök: Balogh Ferenc és Tunyoghya József, pénztáros: Gardó Imre, titkár: Kató János, ellenőrök: Erdélyi István és S. Nagy Sándor, jegyző: Kós Zoltán. Ezenkívül megalakították a 12 tagú választmányt is. A közgyűlés elhatározta, hogy meglévő tőkájükből gazdasági gépeket vásárolnak és szakkönyvekkel kiegészítik könyvtárukat. Nagy lelkesedéssel fogadták el dr Gulácsy Sándor járásbírónak azt az indítványát, amelynek értelmében különösen a fiatalok ismereteinek bővítésére még a tél folyamán a gazdakörben előadásokat fognak tartani: a magyar nemzet történelméről, földrajzából és irodalmából. A Gazdakör egyébként most szervezi a téli gazdasági tanfolyamot is, amelyet az EMGE előadói februárban rendeznek meg Székelyhídon. A népes közgyűlésen különben nemcsak a gazdák, hanem az érmelléki nagyközönség hivatott vezetői is teljes számban megjelentek.

Két szegény asszony

Nincs olyan megmásíthatatlan elhatározás, amelyen részt ne üthetne a szükség. Lapunk hasábjain a felszabadulás óta, amióta intézményesen történik gondoskodás a szegényekről és elesettekről, — nem közöltünk kérelmeket. Most azonban kénytelenek vagyunk kivételt tenni egy nagyon szegény, egyedülálló beteg asszony: Czöllősi Erzsébet érdekében, aki a jószívű emberekhez, lapunk olvasóihoz fordul: bármilyen csekély adományaiakkal legyenek segítségére, hogy egészségét visszanyerje s valahogyan átvészelje ezt a kegyetlen hideg telet. Címe: Magyar utca 26. Pénz- és természetbeni adományokat mi is készséggel továbbítunk.

Egy másik szegény asszony, özvegy Bokor Ferencné elsősorban munkáért fordult a térsadalomhoz. Teljesen munkanélküli áll három gyermekével. Képzett varrónő, s miní ilyen, vállat bármilyen szakmába vágó munkát, alakítást, fordítást, foltozást, kézimunkát, aszurozást. Házhöz is megy. Szükség esetén mosást és vasalást is vállal. Kéri olvasóinkat, támogassák őt azzal, hogy munkát adnak neki, természetesen egyéb támogatást is hálás szívvel fogad. Címe: özvegy Bokor Ferencné, Kálvária u. 70.

Tiltakoznak a székelyek a román rágalomhadjárat ellen

Kézdivásárhelyről jelentik: (MTI) Háromszék megye felső részéből tízenkétezer székely férfi gyűlt össze tiltakozásra a román rágalomhadjárat ellen. A legnagyobb felháborodással tiltakoztak az ellen, mintha a székelyek bármilyen vonatkozásban román erődítések volnának. A tiltakozó gyűlés határozatát megküldték az illetékes magyar tényezőknek.

Biharvármegye alispánjától.
472—1941. szám.

Tárgy: Díjtalan vármegyei közigazgatási gyakornoki állások betöltése.

Pályázati hirdetmény

Bihar vármegye törvényhatóságánál a 62.737—1932. B. M. számú rendelet alapján 9 (kilenc) díjtalan vármegyei közigazgatási gyakornoki állásra a V. U. Sz. 2. §-a értelmében országos pályázatot hirdetnek.

A szóbanlevő állásoknál megkívánt elméleti képesítése az 1929. évi XXX. t. c. 65. §-ának (1) bekezdése írja elő.

A díjtalan vm. közigazgatási gyakornokok segélydíja a 77.213—1938. B. M. III. számú rendelet értelmében a szolgálat első évében havi 35 pengő, második évében havi 100 pengő, harmadik évében havi 120 pengő, negyedik évében havi 140 pengő.

Felhívom mindazokat, akik az alfasra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérelmüket „Méltóságos dr. Cziffra Kálmán urhoz, Bihar vármegye főispánjához” címezve 1941. évi február hó 8. napjának déli 12 órájáig hozzám nyújtsák be.

Később beérkező kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

A közszolgálatban állók pályázati kérelmüket a szolgálati ut betartásával kötelesek beadni.

A pályázati kérelemhez a következő okmányokat kell csatolni:

1. a pályázó születési anyakönyvi kivonatát; szüleinek házassági és születési anyakönyvi kivonatát.
  2. a 7720—1939. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján nyilatkozatot arról, hogy a pályázó nem esik az 1939. évi IV. t. c. hatálya alá.
  3. magyar állampolgárságot igazoló okiratot, vagy annak hiányában olyan bizonyítványokat, amelyek a magyar állampolgárságot valószínűsítik.
  4. erkölcsi bizonyítványt.
  5. egyetemi (jogakadémiai) leckekönyvet.
  6. az 1929. évi XXX. t. c. 65. §-ában előírt elméleti képesítést igazoló jog vagy államtudori oklevelét.
  7. életrajzát.
  8. a már alkalmazásban levők szolgálati bizonyítványukat.
  9. esetleges katonai szolgálat igazolását.
  10. közszolgálatra egészségügyi szempontból való alkalmasságot igazoló újkéltű tisztiorvosi bizonyítványt.
- Az állást a vármegye főispánja kivétel útján tölti be.
Nagyvárad, 1941. január 10.

Dr. vitéz Nadányi János s. k. alispán.

Szépességápolás spec. álistája
Dajkovits Jánosné
25 éve működő kozmetika.
Kitűnően bevált szépápoló szerek.
Bámer tér 3. emelet

Telefon: 18-01. **Belvárosi Mozgó** Rákóczi-ut 3. sz.
Csupa derű. — 2 órai kacagás.
FLORIDAI KALAND
A legbájosabb amerikai film-vigjáték
Főszerepben két nagyvilági sztár Cary Cooper és Merle Oberon

A Magyar Szociális Népmozgalom nagysikerű ünnepélye Kolozsváron, amelyen Mécs László is fellépett

Kolozsvár. Saját tud. A Magyar Szociális Népmozgalom vasárnap, január 12-én nagyszabású ünnepélyt rendezett a kolozsvári Magyar Színházban. Az ünnepélyen fellépett Mécs László, a híres papköltő is, akit a kolozsvári közönség meleg ünneplésben részesített.

Az ünnepségen megjelent Uzdecsy-Zadravecz István ny. tábort püspök, Bálint József országgyűlési képviselő, Vásárhelyi János református püspök, Inczedy-Jokeman Ödön Kolozs megye főispánja, Keledy főpolgármester, Bartha Ignác dr. az EMSZ kolozsvári elnöke és még sokan mások. A színházat már fél tizenegy órakor zsufoltság megtöltötte a közönség és sokaknak már nem jutott hely.

Az első szónok Radzik János budapesti vasmunkás volt, aki a fővárosi szervezetek nevében beszélt. Kifejtette a Magyar Szociális népmozgalom hármas célját: megelégedett munkás — boldog családerős és független Magyarország.

Kovács Ferenc a budapesti központ kiküldöttje mondott azután hosszabb beszédet. Kifejtette, hogy a Magyar Szociális Népmozgalom célja a liberalizmus és a kizsákmányoló tőke rabsága alól felszabadítani a munkást; úgy az ipari, mint a földmunkást. A falu népének köréből indult meg ez a mozgalom. Megalakult a KALOT, amely immár több mint 2500 faluban fejt ki áldásos tevékenységét. Célja a krisztusibb ember és a magyarabb magyar. Tehetségkutató munkája során sikerült 20.000 vezető földművest kiképeznie. A felszabadulás után a Székelyföldön is megkezdte működését, melynek máris látható eredményei vannak. A KALOT a földműves ifjúságot szervezte meg, míg az EMSZ az ipari ifjúságot. Budapesten ötven szervezet van és minden nagyobb ipari központban működik. A hivatásszervezetek keretein belül megalakult az értelmiségiek szervezete is, úgy hogy valamennyi társadalmi osztálynak meg van a maga szervezete. A KALOT és az EMSZ katolikus jellegű; a többi magyar is felfedezte a szervezésben rejülő nagy erőt és így alakult a felekezeti zeti különbség nélkül minden magyart magában foglaló Magyar Szociális Népmozgalom.

A kolozsvári Kolping legényegylet zenekara magyar dalokat adott elő, majd Kovács József debreceni református lelkész fetjegette beszédében, hogy a Magyar Szociális Népmozgalom az evangéliumban gyökereszik és ennek a megújulásnak az alapja is csak a krisztusi igazság lehet.

Utána Mécs László négy szociális tárgyú verset adott elő óriási sikerrel. A szászfenesi KALOT csoportjánca után negyvenegy községet képviselő ötven székely legény énekelt el a KALOT indulót, majd Csiky Ger-

gely gyergyócsomafai legény üdvözölte a városi munkásságot, Miklós Istvan székely legény pedig a még vissza nem tért területen élő székelyekről emlékezett meg.

Utóljára Freesz József budapesti EMSZ vezető mondott hosszabb beszédet. Kifejtette, hogy a Magyar Szociális Népmozgalom célja a munkásság elsőbbségének biztosítása a tőkével szemben. A statisztika szerint a magyar munkásság 78 százalékának 26.40 pengőnél kisebb a hetibére. A Magyar Szociális Népmozgalom küzd a magasabb bérekért. A szónok azután kifejtette a hivatásrendi kamarák előnyét a mai szakszervezetekkel szemben, melyek sokszor egymás ellen dolgoznak. Különb embert, külön rendszert igyekezik ez a mozgalom megteremteni keresztény magyar alapon.

Az ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

A nagyváradi személyvonat beleszaladt egy mozdonyba a debreceni állomáson

Debrecenből jelentik: Szerencsés kimenetelű vonatösszeütközés történt a debreceni pályaudvaron. A nagyváradi 5717-es számú személyvonat beleszaladt egy előtte haladó mozdonyba.

Az összeütközés következtében a fülkékben a csomagok lehullottak a pályáról és a szembenülők összeütköztek, de szerencsére csak három könnyebb természetű sérülés történt.

Az összeütközéssel kapcsolatban megindították a vizsgálatot, amelyet a MAV igazgatósága és a rendőrség folytatott le. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a nagyváradi személyvonatnak szabályszerűen állították a bejárati jelzőt s így annak vezetője semmi mulasztást nem követett el. Ha a reggeli órákban a debreceni pályaudvar nem ült volna meg a sűrű köd, akkor az összeütközés is el lehetett volna kerülni. Az üresen haladó mozdony a nagyváradi személyvonat érkezése előtt egy teher szerelvényre akart ráállni és a sűrű ködben nem vette észre a közelgő személyvonatot.

Figyelem!

25 éven keresztül fennállott **fűszer- és csemegéüzletemet** Szent László tér 7. sz. alatt **újból megnyitottam.**

Kérem a mélyen tisztelt vásárló közönség szives pártfogását. Legkisebb vásárlást is hazaszállítok.

Balkányi Lajos
Szent László-tér 7. v. Muresen üzlet.

Január végére lesz elegendő tűzifa!

A földművelésügyi miniszterium erdészeti főosztálya teljes erővel dolgozik azon, hogy a kárpátaljai és erdélyi fakészletek forgalombahozatalát biztosítsa. Jelentékeny mennyiségű tőt termeltek ki ezeken a területeken, ahol a visszacsatolás után indult meg az ok-szerű erdőgazdálkodás. A szállítási nehézségek január közepétől előrelátólag megszűnnek, úgy hogy január végére már bőven lesz ipari és tűzifa.

Erdélyünk és honvédségünk

A Felvidék visszacsatolása után a Vitézi Rend Zrínyi csoportjának szerkesztésében pompás emlékalbum jelent meg a magyar könyvpiacra, „Felvidékünk — Honvédségünk” címmel, amelynek páratlan sikere volt. A 10.000 példányban kiadott mű tiszta jövedelméből igen sok olyan honvéd jutott ingyenesen az album egy-egy másodpéldányához, aki résztvett a bevonuláson, s ezzel egy a Vitézi Rend, mint a Stádium könyvkiadóvállalat, amely az albumot kivételesen szép kiállításban kiadta, számos családnál állított marandó emléket a bevonulás történelmi eseményének.

Most, hogy az ország területe az erdélyi részekkel növekedett meg, a Vitézi Rend Zrínyi csoportja ismét munkára egyesítette tagjait és a magyar szellemi élet kiválóságai elkészítették az „Erdélyünk és Honvédségünk” című albumot, amely folytatása az előbbinek, de sokkal terjedelmesebb és átfogóbb. A gyönyörű képekben gazdag irodalmi és művészeti munkát, amely a magyar könyvkiadásnak valóságos remeke, a Vitézi Rend kérésére ismét a Stádium könyvkiadóvállalat készítette el.

A mű mindenekelőtt magasszárnyalású hősköltemény a magyar katonáról. Az erdélyi bevonulás hőseit, a magyar honvédeket mutatja be és méltatja a képek és cikkek nagyobb részén. A legelső magyar katona, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó arcképe díszíti a mű első oldalát, amely a kormányzóinak történelmi hadiparancsával kezdődik: Előre a Kárpátokig!

Az album írói ezután rendszeresen adnak tökéletes képet Erdély földjéről, népéről, történelméről, nemzetiségéről; előkelő helyet foglal el ezekben a fejezetekben Erdély kulturájának, irodalmának, művészetének, szellemi életének pontos ismertetése. Ezt követőleg az írók visszavezetik az olvasót Erdély világháborús történetéhez. Megélevenedik az 1916. évi román betörés, az erdélyi ezredek világháborús szereplése, a székely hadosztályok hősi küzdelmei, majd pedig megrendítő irások tárják elénk Erdély kálváriáját, amelyet Gyulafehérvártól Bécsig végigjárt. A román megszállás pusztításával párhuzamosan megismerjük a revíziós munkát és a magyar diplomácia Trianon ellen folytatott nehéz küzdelmeit. Izgalmas történelmi dokumentum az erdélyi kérdés előtérbenomlásáról szóló fejezet, ezt követőleg pedig a magyar honvédség felkészülésének és felvonulásának élvezetesen megírt története.

A Vitézi Rend Zrínyi csoportja úgy határozott, hogy a mű tiszta jövedelméből az Erdély felszabadításában résztvett magyar honvédeknek és szegénysorsú vitézeknek ad albumot.

A földművelésügyi minisztérium kedvezményes tehén-akciója

Az idei esős év következtében Erdély minden vidékén igen nagy mértékben lépett fel a juhoknál és szarvasmarhák-nál a májmélt. Ez a (látszólag enyhe, de nagymértékű fellépés esetén) juhállományra nézve igen veszedelmes betegség megfelelő gyógyszer-hiányában tömegesen szedi áldozatait. Az eddig forgalomban volt méltóellenes gyógyszerek megbízhatatlan eredetükkel és aránylag magas áraknál fogva nem szolgáltatták azt a célt, amire hivatva lettek volna.

Fentieket mérlegelésével az EMGE átfuttyesztési ügyosztálya felterjesztéssel élt a földművelésügyi minisztériumhoz, kérve, hogy Erdély juhártó gazdái részére kedvezményes áron jóminőségű méltóellenes gyógyszert utaljon ki. A földművelésügyi kormány belátva a kérdés fontosságát, jelentős összeggel járult hozzá ahhoz, hogy az erdélyi gazdák megfelelő mennyiségben Distol-Expresst szerezhessenek be. Ez a magyar gyártmányú gyógyszer a világ legjobb méltóellenes orvossága. A földművelésügyi minisztérium és az EMGE közös akciója részben már lebonyolítást nyert, de további nagy számú igénylések kielégítése céljából újabb Distol-Express küldemények érkeznek Erdélybe. Felhívjuk mindazon juhártó gazdákat, akiknek juhállományára méltóellenes szervenved, hogy kedvezményes áru Distol-Express iránti kérelmüket az EMGE-gazdakörök útján nyújtsák be az EMGE-hez (címe: Kolozsvár, Majális utca 16.) vagy az EMGE vármegyei kirendeltségéhez.

Az EMGE juh-védelmi akciója

A napisajtó hasábjain több ízben napvilágot látott már annak az akciónak bejelentése, amelyet a földművelésügyi kormányzat támogatásával az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet bonyolít le s amelynek kapcsán többek között kb. 300 darab törzskönyvezett vagy törzskönyvelésre alkalmas vemhes tehén kerül kiosztásra Erdélyben. A tehének árából a földművelésügyi minisztérium 30 százalékot visel, de ez 200 pengőt túl nem haladhat.

Az akciók tehének a korlátozott szállítási lehetőségek, a hideg időjárás és a szállítási kockázatos volta miatt még a középerdélyi és partiumi részekre sem érkezhettek meg. A Székelyföldnek szánt kedvezményes áru tehén amugy is csak tavaszra lettek beígérve. Felhívjuk azon magyar gazdákat figyelmét, akik az akcióban való részvételüket bejelenteni óhajtják vagy tehén már elő is jegyzettek, hogy fntiek figyelembevételével várják be türelemmel, amíg a körülmények úgy alakulnak, hogy a kockázat nélküli szállítás lehetővé válik, mert a beígért létszám a közölt feltételek mellett feltétlenül megérkezik. Akik tehén iránti kérésüket még nem jelentették be, forduljanak az EMGE központjához (Kolozsvár, Majális utca 16.) vagy az EMGE vármegyei kirendeltségeihez, beküldve egyidejűleg az előírt letétet.

A mozgóképszínházak műsora:
APOLLÓ: A NOTRE DAMEI TORONYR.
BELVÁROSI: FLORIDAI KALAND.
KORONA: Mária két éjszakája

SZÍNHÁZ RÁDIÓ

A színházi iroda közleményei:

— A színház igazgatósága értesíti a közönséget, hogy az esti előadások a mai nappal 8 óra helyett pontosan háromnegyed 8 órakor kezdődnek.

— A Bérlők figyelmébe! Tekintettel arra, hogy a héten két ujdonsággal kedveskedik a színház igazgatósága az A. bérlőknek, a két ujdonság előkészületei miatt az A. bérlői napok ezen a héten szerdán és szombaton lesznek — Szerdán este A. bérlőkben Nehéz férjhez menni vigjáték ujdonság, míg szombaton este a Bécsi gyors című nagyszerű operettet mutatja be a társulat!

— Kedden filléres napot tart a színház. Két filléres helyáru előadás. Kedden délután 4 órakor a Rozmaring nagyszerű operettujdonság, míg este háromnegyed nyolc órakor Zilahy Lajos ragyogó vigjátéka a Süt a nap lesz a színház műsorán, mindkét előadás a bemutató parádés szereposztásában, filléres helyárakkal kerül színre. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

— Nehéz ma férjhez menni. Vigjáték bemutató szerdán este háromnegyed 8 órakor. Török Rezsőnek, a kiváló írónak óriási sikerű legújabb vigjátékát a Nehéz ma férjhez menni mutatja be szerdától a színház együttese Kormos Mártának a budapesti Vigszínház tagjának vendégfellépésével. A Nehéz ma férjhez menni vigjáték ma Budapest legnagyobb színházi sikere, hosszú hetek óta van műsoron és a fővárosi sajtó egyöntetű megállapodása szerint a darab az utolsó évek legszellemesebb vigjátéka, amely tele van fordulatos, ötletes helyzetkomikumokkal, ami mindenkit igazán szórakoztat. Török Rezsőt nem kell külön bemutatnunk a közönségnek, mint színházi író, neve garancia arra, hogy a darab száz százalékosan csak jó lehet. A színház együttese különös gondot képez a szerda esti bemutató előadásra, hol a színészek tudásuk legjavát fogják adni, hogy az ujdonság itt is csak sikerre tarthat számot. A főszerepeket a vendég Kormos Mártán kívül Komlós Lúci, Rappert Dódi, Borzós Mária, Horváth Mici, v. Molnár Irén, Berengh Béla, Tanay Emil, Fónay Marta Nagy Ferenc játsszák. — A Nehéz ma férjhez menni szerdán este A. bérlőkben, csütörtökön este B. bérlőkben és pénteken este mindenkor háromnegyed 8 órakor lesz műsoron, rendes helyárakkal.

Heti műsor:

Hétfő este 8 órakor félhelyáru előadásban: **Tokaji aszu.** Minden jegy félhelyáru.

Kedd délután 4 órakor filléres helyárakkal: **Rozmaring.** Operett ujdonság. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

Kedden háromnegyed 8: **Süt a nap.** Zilahy Lajos vigjátéka. Filléres helyárakkal. Első esti filléres helyáru előadás. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

Szerda háromnegyed 8: **Nehéz ma férjhez menni.** Török Rezső legújabb óriási sikerű vigjátéka. Rendező Putnik Bálint. A bérlőkben.

Csütörtök háromnegyed 8: **Nehéz ma férjhez menni.** B. bérlőkben.
 Péntek háromnegyed 8: **Nehéz ma férjhez menni.**

KEDD, JANUÁR 14.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.20 „A tél költészete.” Szentgyörgyi Elvira előadása.
 10.45 „Divattudósítás.”
 12.10 Országos Postászenekar. Vezényel: Eördögh János.

Közben

- 15.40 „Mit főzzünk.” Háziasszonyok beszélgetnek.
 16.10 Vidám gyermekdelután. Vezeti Kilián Zoltán. Előadásra kerül: 1. „Az öregek.” Benedek Elek jelenete után. 2. „Az okos leány.” Hangjáték.
 17.15 „Mindenből egy keveset.” Közvetítés. A Buttola Ede tánczenekara és a Rajkók zenekara muzsikál.
 18.05 Iskola egy magyar pusztán. Oláh István előadása.
 18.30 Takács Jenő zongoragik.
 19.20 Hanglemezek. Ballett-zene.
 19.50 Híres moniógok. Tőkés Anna, Urai Tivadar, Abonyi Géza és Lehotay Árpád előadástje.
 12.40 A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Polgár Tibor.
 22.00 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Mindszenti István énekel. Közvetítés egy kávéházból.
 23.20 Hanglemezek.
 24 órakor: Hírek.

Budapest II.

- 17.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági féléőrája.
 18.05 Charpentier: Olaszországi képek — szvit. (Szimfonikus zenekar, vezényel a szerző.) Hang-lemez.
 18.20 Ruzsin népdalok.
 19.00 Pusztay Sándor énekel, zongorakísérettel.
 19.30 Francia nyelvoktatás. Dr Garzó Miklós előadása.
 20.00 Hírek.
 20.10 Mursi Elek cigányzenekarának közvetítése.
 20.40 „Ismerkedés az Ujvilággal.” Dr Máthé Elek előadása.
 21.20 Revel: F-dur vonósnégyes (Galimír vonósnégyes.) Hang-lemez.

Pályázati hirdetmény

A csikszentimrei római katolikus kántor-tanítói állásra január 26-iki határidővel pályázatot hirdet az egyháztanács. Javaldalom: törvényes tanítói fizetés az egyházközségtől és államszegélyből. Természetbeni lakás kötelességet az egyháztanács és püspöki rendelkezések szabják meg Kántorpróba saját költségén. Pályázatok a római katolikus plébániára küldendők.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
 Képkeretezés
 Melegágyrámak és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Arcákhirdetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

2 szobás, fürdőszobás lakást keres gyermektelen házaspár április vagy május 1-re. Tonk, Körös utca 32. 497

Keresek központban modern kétszobás, fürdőszobás lakást. Címet kiadóba kérek. 452

Adás-vétel

20 év óta fenálló rövidáru üzlet, családai okok miatt eladó. Cím a kiadóban. 511

1460 □ 81 terület szőlővel, gyümölcsfákkal beültetve. Kétszobás, konyhás, téglaházzal, minden elfogadható áron eladó. Erdeklődni Virág utca 4, a Bunnitay ligeten. 509

Eladó 4+1 csöves Standard rádió igen olcsó alkalmi áron. Ugyancsak egy benzin forrasztólámpa is eladó. Megtekinthető délután 3-4 között: Vörösmarty (Kórház) u. 23. (felső csengő) 473

Elcserélném Hunyad megyében levő 31 hold földemet nagyváradi házzal. Cím: Beda Gábor, Szilágysomlyó. 510

Teljes cukrászműhely felszerelés különböző gépekkel eladó. Vadnay, Szatmárnémeti, Rákóczi utca 39. 514

Eladók nagyon szép kelim és gobelin kézimunkák, diványpárnára, tálcákra és gobelin képek olcsón. Szilágymeny u. 5. ajtó 2. 513

Különcéle

Lehet korcsolyázni ismét a színház melletti jégpályán. 502

Magyar urinók kabát és ruháikat Mágorinánál varratják. Katolikus Kör épület. 489

Figyelem! Megnyitott a Fekete Maccsa vendéglő, ahol kellemesen szórakozhat. Szombat este disznótörös vacsora, estétől állandóan zene. Izletes borok, szolid árak. Szíves pártfogást kér Bogdándy, Teleki utca sarok. 475

Estélyi utcai ruhák, olcsón és pontosan készülnek, Gyapay Józsefné, Pável u. 7-9. 451

Állást keres

Asztalos segéd azonnalra állást keres. Gencsi Pál. Fugyivásárhely. 512

Minden irodai munkában teljes gyakorlatlaltal bíró keresztény leány azonnalra állást keres. Címet a kiadóba kér. 516

Az összes kertészetről vizsgázott kertész és szőlőkezelő, rendes kertész, úgy szőlészeten, biztos eredménnyel jártas, önálló vezetői állást keres. Ajánlatot és levelet kerem a lap kiadóhivatalához „Diszgyümölcsfa szerelés” jellegére. 481

Állást nyee

Török Olivér Böcsi pusztai u. p. Zsadány bérgazdaságába ispan. — Balázspusztai u. p. Zsadány bérgazdaságába pusztai gazda kerestetik, nagyobb gyakorlatlaltal rendelkezők írásbeli ajánlatukat Zsadányba, Bihar megye küldendők. 515

Kiadótulajdonos:

szent László-nyomda Rt

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágymeny Dezső-utca 3. szám.